

Borås kommun

boras.stad@boras.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn av Bodaskolan F-6 i Borås kommun

Skolinspektionens beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brist, men avstår med stöd av 26 kap. 12 § skollagen (2010:800) från att ingripa.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen av Bodaskolan F-6.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Borås kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. (5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar)

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att inte alla elever på Bodaskolan F-6 tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Av utredningen framgår att rektor och personal gör olika insatser som bland annat syftar till att främja studiero generellt på skolenheten. Lärare berättar att studieron lyfts som ett utvecklingsområde på skolan och att studieron generellt på skolan hela tiden förbättras. Trots de insatser som skolan hittills har genomfört beskriver elever i flera klasser och årskurser att de inte har studiero på lektioner i sin klass eller i specifika ämnen. Elever i ett par klasser beskriver att de på lektioner ungefär varannan dag har svårt att koncentrera sig eftersom det är "superstökigt" och "mycket pratigt". Av intervjuer med lärare, rektor och elevhälsa framgår att skolan också har pågående och planerade insatser i klasser där personal och rektor har identifierat att studieron brister. I en av klasserna har skolan påbörjat en analys av orsaker till att studieron brister. Utredningen visar dock att de insatser som gjorts, generellt på skolan och i vissa klasser, ännu inte har lett till att skolenheten har kommit till rätta med den bristande studieron i flera klasser, och att alla elever inte har en studiemiljö som präglas av studiero. Detta strider mot författningarnas krav. Studiero är en förutsättning för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig undervisningen och nå så långt som möjligt i förhållande till utbildningens mål.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov (2 kap. 9-10 §§ skollagen). Utbildningen ska

utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Enligt läroplanen ska eleven i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska också sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära (Lgr 11, 1 God miljö för utveckling och lärande). Enligt läroplanen ingår det vidare i skolans mål att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, tar ansvar för sitt lärande och för att bidra till en god arbetsmiljö, samt visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan (Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande). Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero (Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar).

Av förarbeten till skollagen framgår bland annat att en av de viktigaste förutsättningarna för att barn och ungdomar ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden är en trygg och stimulerande lärandemiljö. En viktig grund för att åstadkomma trygghet och studiero i skolan är en aktiv dialog mellan elever, mellan elever och lärare eller annan personal och även elevens vårdnadshavare om de gemensamma värden som ska gälla (jfr prop. 2009/10:165, s. 319).

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsa och rektor framkommer att det finns klasser på skolan där det inte är studiero för eleverna på flera lektioner. Av intervjuer med elever i årskurserna 2-6 framgår att elever i ett par klasser, i olika årskurser och stadier inte upplever att de har studiero så att de kan koncentrera sig på skolarbetet. De beskriver att det är "superstökigt" och "mycket pratigt" på lektioner och att det är så ungefär varannan dag. Eleverna i en av dessa klasser beskriver att det på lektionerna i vissa ämnen oftare är stökigt och att läraren då kan börja skrika på eleverna. I ytterligare ett par andra klasser i mellanstadiet beskriver elever att det är bristande studiero i ett visst ämne. I det ämnet är det enligt eleverna svårt att koncentrera sig på lektionerna eftersom det är stökigt. Av intervjuer med rektor, elevhälsa och lärare framgår att de i en årskurs på mellanstadiet har uppmärksammat att det finns problem med studieron. Rektorn beskriver i intervju att det även i ytterligare några klasser, från vilka Skolinspektionen inte har intervjuat elever, finns utmaningar i att bibehålla studieron.

Av Skolinspektionens utredning framkommer att åtgärder vidtagits i syfte att förbättra studieron. Lärare och elevhälsa beskriver i intervju att det görs insatser för en klass i den aktuella årskursen i mellanstadiet i form av att de är två lärare på vissa lektioner för att skapa bättre studiero. Enligt lärare finns det dock behov av ytterligare åtgärder för att skapa studiero i denna klass. Av intervjuer med elevhälsa och rektor framgår att de håller på att analysera orsaker till att lektionerna i den aktuella årskursen upplevs

som stökiga, bland annat genom att personal från elevhälsan gör observationer. Därtill beskriver rektorn att de i analysen av orsaker också ser över schemalagningen i syfte att förbättra studieron i en av klasserna. Rektorn uppger vidare att det pågår aktiva insatser i de övriga klasser där rektorn beskriver att det finns utmaningar i att bibehålla studieron. Lärare beskriver att de har kontinuerliga diskussioner med andra lärare och med sina elever om studieron och försöker hitta lösningar för att förbättra studieron. De säger vidare att studieron lyfts som ett utvecklingsområde på skolan och att studieron generellt på skolan hela tiden förbättras. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn, samt av kompletterande skriftlig information från rektorn, framgår att de generellt på skolan gör insatser som bland annat syftar till att främja god studiero utifrån vad som framkommer i skolans återkommande uppföljningar av studieron. Det handlar exempelvis om arbete med att ha en strukturerad undervisning, arbete kring ledarskap i klassrummet, värdegrundsarbete, att skapa en god rastmiljö till exempel genom fler tillgängliga vuxna samt arbete med föräldrastöd.

Motivering till avstående från ingripande

Skolinspektionens tillsyn har, som framgår ovan, visat på brister i elevernas skolmiljö gällande elevernas studiero. Skolan har emellertid ett generellt arbete som syftar till att främja studiero och i en del klasser där studieron brister satt in samt planerat för särskilda insatser. Det återstår dock en del arbete för att samtliga elever ska tillförsäkras en studiemiljö som präglas av studiero. Det har vid tillsynen inte framkommit något som tyder på att skolan kommer att minska sina ansträngningar för att tillförsäkra alla elever studiero. Den information som lämnats tyder istället på att skolans arbete kommer att fortsätta till dess att önskat resultat uppnås.

Mot bakgrund av ovanstående och vid en samlad bedömning av omständigheterna bedömer Skolinspektionen att det finns särskilda skäl mot ett ingripande. Skolinspektionen avstår därför från att ingripa med stöd av 26 kap. 12 § skollagen.

Skolinspektionen förutsätter att rektor fullföljer det påbörjade och planerade arbetet samt följer upp att de vidtagna åtgärderna tillämpas på skolan och att de får önskad effekt, det vill säga att samtliga elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

- Undervisningen är strukturerad och utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (5 kap. 2 § skolförordningen, Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 5 Kursplaner)
- Lärarna stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan. (Lgr 11, 2.2. Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)
- I utbildningen tas hänsyn till elevers olika behov. (1 kap. 4 § och 3 kap. 2 § skollagen, 3 kap. 12 d och f §§ skollagen, 9 kap. 4 a § skolförordningen, Lgr 11, 2.2 Kunskaper)
- Det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, En likvärdig

utbildning, God miljö för utveckling och lärande, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper)

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. (5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

På Skolinspektionens vägnar

X Mahlin Hjerstrand

X Linda Svensson

Beslutsfattare

Signerat av: Mahlin Hjerstrand

Föredragande

Signerat av: Linda Svensson

I ärendets slutliga handläggning har utredare Åsa Stattin deltagit.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Bodaskolan F-6

Fakta om Bodaskolan F-6

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Borås kommun under hösten 2020. Tillsynen av Bodaskolan F-6 genomfördes den 16 och 17 november 2020 på distans, genom videosamtal via Skype. Skolinspektionen genomförde intervjuer med elever, lärare, representanter från elevhälsan samt rektorn. Skolinspektionen har därtill inhämtat kompletterande information från skolan som huvudmannen inkom med den 22 januari 2021.

Bodaskolan F-6 är en kommunal grundskoleenhet i Borås kommun. På skolenheten finns cirka 300 elever i förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6. Skolenheten leds av en rektor och personalen organiseras i tre arbetslag; F - åk 2, åk 3 - 4 och åk 5 - 6.